

KRAJÁNEK

Olomoucký kraj

MĚSÍČNÍK OBČANŮ OLOMOUCKÉHO KRAJE

Mezinárodní setkání kovářů

Fort v Křelově rozezvučí kovářská kladiva

str. 7

Pavel Šoltys:

Tisíce vyměněných kotlů přispěly v kraji ke zlepšení ovzduší

str. 9

Falšování potravin je věčné

Výstava přerovského muzea se věnuje šejdlům a šizurkům

str. 11

ČÍSLO 4 ■ DUBEN 2019 ■ ROČNÍK 18

NÁKLAD 285.000 VÝTISKŮ

DISTRIBUOVÁNO ZDARMA VŠEM DOMÁCNOSTEM V KRAJI

SLOVO HEJTMANA

Potřetí a naposledy

První dubnový den s aprílovými legráckami už je dávno pryč. Naopak před námi je mnoho nových výzev – aktuálně například třetí vlna kotlíkových dotací.

Mnozí už slovní spojení „kotlíkové dotace“ berou automaticky a nevěnují mu velkou pozornost. Teď by ale měli zbystřit opravdu všichni – třetí vlna bude s velkou pravděpodobností poslední. Poslední šance, jak díky velkorysému podpoře státu a Evropské unie získat peníze, které pomůžou zlepšit životní prostředí v našem kraji.

Proto bychom se měli zaměřit na problémy, které nás v této oblasti trápí nejvíce. Většina z vás, kteří tento úvodník čtete na internetu, Facebooku nebo v Krajánkově, už má asi domácí topení vyřešené. Ale pak je tady skupina lidí, kteří se tolik o informace nezajímají, o to více ale přikládají do svých kotlů „petky“ a další binc. Když jezdím do terénu a mluvím s vámi, skoro vždycky přijde řeč i na tyto občany, kteří „otravují“ vzduch nejbližším sousedům i atmosféru v celé vesnici. „Nemáme na ně žádné páky,“ vysvětlují mi pak starostové.

Teď tady šance je, ale vyžaduje také zapojení vás, aktivních občanů. Zkuste tyto lidi, kteří o kotlíkových dotacích možná ani neslyšeli, přesvědčit, aby do toho šli. Pokud nemůžou doplatit povinnou spoluúčasť nebo nemají na účtu dost peněz na pořízení kotle (který se propláci až zpětně), může jim pomoci obec. Vyzkoušeli si to už v mnoha vesnicích v celé republice. Není to jednoduché, ale když je dobrá vůle, tak jde všechno.

Ladislav Okleštěk
hejtman Olomouckého kraje

Kraj rozdál ceny za kulturu

Napínavé bylo od první chvíle hlasování o Cenu veřejnosti Olomouckého kraje za výjimečný počin v oblasti kultury. První místo nakonec s 351 hlasem získal Street art festival – projekt, který už bezmála dvanáct let oslavuje pouliční umění. Ocenění převzali jeho zástupci v rámci slavnostního večera, který proběhl ve středu 10. dubna v Moravském divadle Olomouc. Cena veřejnosti, v níž hlasovalo více než jedenáct set lidí, byla jednou z deseti kategorií Cen Olomouckého kraje za přínos v oblasti kultury za rok 2018. „Poděkování a uznání si zaslouží nejen vítězové jednotlivých kategorií, ale také všichni nominovaní a vlastně každý člověk, který se v našem regionu na pořádání kulturních akcí podílí,“ řekl během slavnosti hejtman Ladislav Okleštěk. Kraj letos uděloval ceny za kulturu už potřinácté. Odborníci vybírali celkem z 56 nominací. Foto: Petr Kotala

Cena Olomouckého kraje za přínos v oblasti kultury za rok 2018 – výsledky:

Cena za celoživotní přínos (dvorana slávy)
Vladimír Körner - scénárista

Cena za výjimečný počin roku v oblasti umění – hudba
Jakub Rousek - tenorista

Cena za výjimečný počin roku v oblasti umění – výtvarné umění
Projekt Wolker

Cena za výjimečný počin roku v oblasti umění – divadlo
Divadlo Václav, z.s.

Cena za výjimečný počin roku v oblasti umění – film, rozhlas a televize
„Případ pro Jáchyma Semiše: Dóm přízraku“ Jana Haluzy

Cena za výjimečný počin roku v oblasti umění – literatura
publikace Karel Kavička a kol.: Jano Köhler

Cena za výjimečný počin v oblasti tradiční lidové kultury, ochrany a popularizace kulturních hodnot
„Brána do starých časů na Hané“

Cena veřejnosti Olomouckého kraje za výjimečný počin v oblasti kultury
Street Art Festival

Cena hejtmana Olomouckého kraje za přínos v oblasti kultury
Jan Morávek
Jiří Vojzola, in memoriam

Cena „Mistr tradiční rukodělné výroby Olomouckého kraje“
Miloslava Vašíčková - figurální keramika, betlemářství

Zlobí kotel? Hejtmanství přispěje na nový

Pokud vás právě končící topná sezóna deptala pracovním příkladem do uhláku, obtížným skladováním „černého zlata“ nebo obtěžujícím kouřem z komínů starých kotlů, zbystřete. Olomoucký kraj totiž už brzy vyhlásí další vlnu kotlíkových dotací. Pro žadatele je připraveno zhruba 170 milionů korun. Cílem projektu je snížit zátěž životního prostředí a výdaje lidí za topení.

„Půjde již o třetí vlnu kotlíkových dotací. Lidé je mohou využít na výměnu

starých zdrojů vytápění za moderní kondenzační kotle, tepelná čerpadla nebo systémy spalující biomasu,“ uvedl náměstek hejtmana pro oblast strategického rozvoje Pavel Šoltys.

Dotací program plánuje hejtmanství vyhlásit na začátku května. Stejně jako vloni také letos úřad podání žádostí o dotace výrazně zjednoduší. Zájemci si vše v červnu vyřídí pomocí on-line formuláře a na úřad už

donesou jen vyplněnou žádost.

„Odpadne dlouhé čekání ve frontách, jako tomu bylo v dřívějších letech. Žádost o kotlíkovou dotaci si lidé mohou vyplnit přes

internet třeba z kuchyně. Podobný systém jsme zavedli také u dalších krajských dotací,“ připomněl hejtman Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk.

Spuštění kotlíkových dotací oznámí krajský úřad na webových stránkách OLKRAJ. CZ. Následovat budou odborné semináře, kde se lidé dozví vše o podmínkách dotačního programu a získají další cenné informace. Ty naleznou také na webových stránkách OLKRAJ. CZ v sekci Dotace. (red)

Podání žádostí o dotace bude opět jednoduché. Ani letos fronty nehrozí

ČÍSLO MĚSÍCE

12

Tolik informačních seminářů připravil pro zájemce o kotlíkové dotace Olomoucký kraj. Pořádá je ve městech mezi 6. a 29. květnem. Lidé se na setkáních dozvědí, jak žádat o finanční podporu. Dohromady pro region schválilo Ministerstvo životního prostředí 178,63 milionů korun. Příspěvky jsou určeny pro majitele rodinných domů, kteří za ně mohou modernizovat vytápění. (red)

Depozitář vědecké knihovny je v provozu

V ideálních podmínkách budou už co nevidět uloženy svazky, které vlastní olomoucká vědecká knihovna. Ta má totiž zbrusu nový depozitář, který vyrostl díky krajské investici v Olomouci – Hejčíně. Novostavbu v úterý 26. března slavnostně otevřel náměstek hejtmána Pavel Šoltys.

„Vědecká knihovna disponuje tisíci svazky, které je třeba pečlivě uložit, aby zůstaly zachovány pro příští generace. Nový depozitář splňuje všechny podmínky k tomu, aby v něm právě o tyto knihy bylo postaráno co nejlépe,“ řekl náměstek Pavel Šoltys.

V depozitáři budou uloženy odborné knihy, časopisy a další tiskoviny – počítá se přitom se skladovací

rezervou až na dvacet let.

„Vybudování nového depozitáře je pro knihovnu velmi podstatné. Dosud byly fondy uloženy v sedmi objektech po celém městě, a to ještě v podmínkách prakticky vylučujících jejich dlouhodobé uchování,“ uvedla ředitelka Vědecké knihovny Olomouc Jitka Holásková.

Přesun do nového čeká na 1,25 miliónu svazků, které zaberou zhruba 26 500 metrů regálů. Stěhovat se budou ze šesti depozitářů přibližně čtyři měsíce.

Kromě skladovacích prostor nechybí místo pro úpravu knižních fondů – restaurátorské ateliéry i digitalizační a mikrofilmovací pracoviště. Náklady na nový depozitář přesáhly 121 miliónů korun. (red)

Vesnice dostanou dvakrát více peněz

Olomoucký kraj opět navýšil objem peněz, které přitečou na venkov. Od roku 2017 narostly finanční prostředky dostupné v Programu na obnovu venkova ze třiceti na více než šedesát miliónů korun.

„Zavedli jsme zcela nové dotační tituly, které obcím pomohou řešit nejpálčivější problémy. Jde třeba o peníze určené na opravu kulturních domů nebo zachování malých vesnických prodejen,“ uvedl hejtmán Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk.

Zájem vesnic o krajskou podporu je obrovský. Některé obce dokonce žádají peníze ze všech pěti dotačních titulů, které program zahrnuje.

Na obnovu venkova letos kraj připravil 62 miliónů korun.

Ilustrační foto: Olomoucký kraj

„Na obnovu venkova je pro letošek připraveno dvašedesát miliónů korun. Například částka vyčleněná na opravu vesnické infrastruktury se opro-

ti roku 2017 zvedla o deset a půl miliónu korun,“ upřesnil náměstek hejtmána pro regionální rozvoj Pavel Šoltys.

Veškeré informace

ke všem krajským dotacím najdou zájemci na webu OLKRAJ.CZ. V případě potřeby mohou žadatelé využít i HOT LINE podporu. (red)

Zprávy z Olomouckého kraje sledujte ve vysílání ZZIP TV, Televize Přerov a TV Morava.

Hejtmán s ministrem se zajímali o nemocnici

Nejvyšší prioritu má snaha hejtmánství o kvalitnější a dostupnější lékařskou péči pro obyvatele Olomouckého kraje. V sobotu 16. března zamířil hejtmán Ladislav Okleštěk do nemocnice v Prostějově. Vizitu plánovaných investičních akcí tam provedl společně s ministrem zdravotnictví Adamem Vojtěchem.

„S panem ministrem jsme se zajímali například o přípravu nového oddělení paliativní péče. Pacientům bude sloužit celé jedno patro, které bude moderně vy-

baveno a nabídne prozatím přes dvacet lůžek,“ uvedl hejtmán Okleštěk.

Olomoucký kraj chce, aby v budoucnu fungoval v každém okrese alespoň jeden poskytovatel hospicové služby. Systematické kroky hejtmánství ke zlepšení paliativní péče ministra potěšily.

„Ve zdravotnictví se často stávalo, že investiční projekty nebo nákupy materiálu či vybavení probíhaly nekoncepčně. Plán Olomouckého kraje na rozvoj zdravotnické péče má naproti tomu jasnou hlavu a patu,“ uvedl ministr Vojtěch. (red)

Po regionu bezpečněji. Kraj podpoří stavbu cyklostezek a přechodů

Zase o něco bezpečněji se bude lidem cestovat po Olomouckém kraji. Hejtmánství totiž také letos přispěje městům a obcím na stavbu nových cyklostezek a přechodů pro chodce. V obou dotačních programech rozdělí celkem 21,5 miliónu korun.

Seznam hodnocených žadatelů o dotaci na cyklostezky v roce 2019:

Bělkovice – Laštany, Bystrčice, Dolany, Dubicko, Leština, Postřelmov, Prostějov, Skalička

Seznam žadatelů o dotaci na bezpečnostní opatření v roce 2019:

Bratrušov, Domašov u Šternberka, Hranice, Hraničné Petrovice, Hustopeče nad Bečvou, Kokory, Konice, Lipina, Lipník nad Bečvou, Lipová – lázně, Lutín, Mladějovice, Mutkov, Svěsedly, Šternberk, Zábřeh

„Nová cyklostezka spojí například obce Dolany a Bělkovice – Laštany. Po bezpečnější trase mimo frekventovanou silnici projedou lidé také mezi Bystrčicemi a Nedvězím nebo přes Leštinu,“ řekl náměstek hejtmána pro oblast dopravy Jan Zahradníček.

Podmínky dotačního programu splnilo celkem osm žadatelů, kteří od kraje dostanou dohromady více než 12,6 miliónu korun. Zbývající peníze hejtmánství převede do programu, jehož cílem je podpora opatření pro zvýšení bezpečnosti silničního provozu a budování „zeber“.

„O dotaci na rekonstrukci přechodů pro chodce, míst pro přecházení, autobusových zastávek a na výstavbu i opravy chodníků byl mezi obcemi a městy

S podporou hejtmánství se letos začnou stavět cyklostezky v osmi obcích. Foto: m-ARK

jako vždy velký zájem. Obdrželi jsme šestnáct žádostí, které podpoříme téměř v plně požadované výši,“ doplnil náměstek Zahradníček.

Nově vznikne například chodník a autobusová zastávka v obci Mutkov, zpomalovací ostrůvek v Třebčínské ulici v Lutíně nebo chodník v Mladějovicích. (red)

SMSKY Z KRAJE

Hejtmánství ocenilo učitele

Ocenění náročné a záslužné práce i připomenutí významné úlohy učitelů ve společnosti – to jsou hlavní cíle slavnostní akce, jejímž prostřednictvím hejtmánství pravidelně vyjadřuje uznání vybraným pedagogickým pracovníkům z regionu. Letos je Olomoucký kraj vyznamenal 28. března už poděváté.

Uničov vybíral nejlepší pálenku

První ročník soutěže ovocných destilátů s názvem Uničovské košť 2019 proběhl v sobotu 23. března v Uničově. Záštitu nad touto akcí převzal náměstek hejtmána Olomouckého kraje Dalibor Horák a organizace se ujali provozovatelé uničovské pálenice. (red)

Tohle číslo přinese štěstí a oholí hejtmána!

Číslem letošního jara v Olomouckém kraji je **cifra 8803540277**. Nejde sice přímo o šťastnou desetku, pocit výhry ale přinese také. Jedná se totiž o účet, na který lidé mohou posílat příspěvky do sbírky **Oholíme hejtmána**.

Peníze poslouží na financování rozvozu hendikepovaných dětí na Mohelnicku. Hejtmán Ladislav Okleštěk každou došlou korunu zdvojnásobí, a pokud výsledná částka překročí tři sta tisíc korun, dobrovolně se nechá ještě oholit.

„Věřím, že se povede nastřádat co nejvíce peněz. Sice se budu s knírem loučit těžko, ale lidé, pro které je sbírka určena, mu-

seli obětovat daleko víc,“ nechal se slyšet hejtmán Okleštěk.

Veřejnost mohla pomoci internetového hlasování

„Pošlete libovolnou částku na účet 115-8803540277/0100 a pomozte tím hendikepovaným dětem na Mohelnicku. Hejtmán Ladislav Okleštěk každou došlou korunu zdvojnásobí.“

vybírat hned z osmi projektů, které se o podporu ucházejí. Šlo například o seniorský klub v Cholíně, poradnu pro zadlužené či dětský hospic. Nejvíce hlasů získal záměr přispívat na úhradu nákladů na svaz a rozvoj hendikepovaných dětí do speciální školy v Mohelnici.

„Podporu si zaslouží všechny přihlášené projekty. Už jen to, že se v rámci sbírky Oholíme hejtmána prezentovaly, jim otevřelo dveře k dalším potenciálním dárcům a přispěvatelům,“ dodal Okleštěk.

Finanční příspěvky mohou lidé posílat na účet 115-8803540277/0100. Zapojit se mohou soukromé osoby i firmy. Pokud se do 31. května 2019 podaří nastřádat i s hejtmánovým násobením celkem 300 tisíc korun, Ladislav Okleštěk si oholí knír.

www.oholimehejtmana.cz

OHOLÍME HEJTMANA
[SPOLEČNĚ]

VEŘEJNÁ SBÍRKA PŘÁVĚ ZAČALA!

Více info na OholimeHejtmana.cz **deník**

S příspěvkem na kotel poradí lidem semináře

Poslední vlna kotlíkových dotací je v Olomouckém kraji na spadnutí. Ministerstvo životního prostředí odsouhlasilo peníze, které do regionu pošle, zbývá jen schválení dotačního programu krajskými zastupiteli.

Na konci března tak krajský úřad vyhlásil poskytování podpory majitelům rodinných domů, kteří potřebují modernizovat vytápění. Žádost mohou lidé podávat prostřednictvím elektronické evidence od 4. června na webových stránkách kraje. Evidence bude přístupná od 10 hodin. Papírovou podobu žádosti s přílohami pak stačí do deseti pracovních dní donést na krajský úřad.

Letos startující třetí vlna kotlíkových dotací je poslední příležitostí požádat si o příspěvek na výměnu starých kotlů na pevná paliva, která budou muset domácnosti za tři roky vyřadit z provozu. Foto: Olomoucký kraj

Všechny, kdo výměnu kotle zvažují, zve Olomoucký kraj na informační semináře, které budou probíhat od 6. do 29. května ve vybraných městech. „Na seminářích seznámí pracovníci krajského úřadu občany s podmínkami dotačního programu, bude prezentována žádost, způsob jejího vyplnění a další potřebné informace. Účast-

nici budou mít možnost vznést dotazy a individuálně konzultovat problematiku kotlíkových dotací,“ uvedl náměstek hejtmána Pavel Šoltys.

Termíny a místa konání jednotlivých seminářů jsou uvedeny v přiložené tabulce. Veškeré podrobnosti lze najít i na webových stránkách www.olkraj.cz/kotlikovedotace. (red)

Kde	Místo konání	Kdy	V kolik
Lipník nad Bečvou	Kulturní dům Echo, společenský sál, Novosady 1380, 751 31 Lipník nad Bečvou	6. 5.	10.00 – 15.00
Mohelnice	Mohelnické kulturní a sportovní centrum, s.r.o., Malý sál – Kino, Lazebnická 974/2, 789 85 Mohelnice	7. 5.	
Jeseník	Městský úřad Jeseník (budova IPOS), velká zasedací místnost, Karla Čapka 1147/10, 790 01 Jeseník	9. 5.	
Šternberk	Kulturní dům Šternberk, konferenční sál, Masarykova 307/20, 785 01 Šternberk	13. 5.	
Přerov	Magistrát města Přerova, zasedací místnost – dvorní trakt v 1. patře, Smetanova 7, 750 02 Přerov	14. 5.	
Konice	Zámek Konice, zasedací místnost v 1. patře, Kostelní 46, 798 52 Konice	15. 5.	
Uničov	Městské kulturní zařízení Uničov, malý sál, Moravské náměstí 1143, 783 91 Uničov	16. 5.	
Hranice	Zámecký klub Hranice, Pernštejnské náměstí 1 (nad zámeckou zahradou), 753 01 Hranice	20. 5.	
Litovel	Městský úřad Litovel, nám. Př. Otakara 779, 784 01 Litovel, Budova 2, velká zasedací místnost (1. patro)	21. 5.	
Šumperk	Městský úřad Šumperk, velká zasedací místnost, Jesenická 31, 787 01 Šumperk	22. 5.	
Prostějov	Magistrát města Prostějova, oddělení Duha - Kulturní klub u hradeb (1. poschodí), Školní 4, 793 01 Prostějov	27. 5.	
Zábřeh	Střední škola, Základní škola, Mateřská škola a Dětský domov Zábřeh, Sušilova 40, 789 01 Zábřeh	29. 5.	12.30 – 15.30

SLOVO ODBORNÍKA

Kotlíkové dotace byly v Olomouckém kraji spuštěny v roce 2016. Přestože se jednalo o nový formát podpory pro fyzické osoby s nepříliš komfortním osobním příjmem žádostí, tak hned v první vlně přesáhly finanční požadavky žadatelů o podporu možnosti dotačního programu kraje. Mezi 1 553 žadatelů bylo rozděleno téměř 180 milionů korun. V druhé vlně spuštěné na podzim roku 2017 probíhal příjem žádostí již elektronicky, což bylo žadateli hodnoceno pozitivně. Přijato bylo bezmála 2 100 žádostí. Z aktuálně schválených 1 600 žádostí bylo už 87 procent podpořeno v celkové částce blížící se 145 milionům. Třetí vlna odstartuje vyhlášením třetího programu 30. dubna 2019. Hlavní novinkou je úplně zastavení podpory pro kotle umožňující spalování uhlí. Letošní vlna je zřejmě poslední, proto očekáváme vysoký počet žádostí.

Radek Dosoudil
vedoucí odboru
strategického rozvoje
kraje

ANKETA

Zajímáte se o životní prostředí a jsou podle vás krajské kotlíkové dotace užitečné?

Marek Havlíček, Přerov

V Přerově to občas s ovzduším není ideální, ale jsou i horší oblasti. Kotlíkové dotace jsou dobrý nápad, jak ze strany státu alespoň něco pro ovzduší dělat, a kam smysluplně vkládat naše peníze. Je ale potřeba se zajímat i o další způsoby zkvalitňování životního prostředí.

František Jura, Prostějov

O životní prostředí se zajímám, teď jsme se zapojili třeba do akce Uklidme Česko. Kotlíkové dotace jsou vynikající věc. Je dobře, že něco takového vzniklo. Byl to výborný nápad.

Radovan Mičola, Olomouc

Ano, kvalita životního prostředí mě zajímá. Pokud by tyto dotace přispěly ke snížení emisí z lokálního vytápění domácností, tak jsem pro. Bylo by to užitečné.

Marek Gottwald, Litovel

Ano, o životní prostředí se zajímám, protože tento pojem je v dnešní době velmi aktuální. Stav našeho bezohledného využívání planety je již neúnosný. Z toho důvodu považuji kotlíkové dotace za velmi dobrý počín k tomu, abychom zlepšili naše ovzduší.

Úřad na kolech zafungoval skvěle

Hejtmanova mobilní kancelář, která se do terénu poprvé vydala ve čtvrtek 11. dubna, měla u obyvatel regionu velký úspěch. Projekt, který má přiblížit krajský úřad lidem, zavítá postupně do všech větších měst Olomouckého kraje. První zastávka byla ve Šternberku.

„Pana hejtmána jsem se ptal na kotlíkové dotace, protože mám doma staré uhláky a chtěl bych něco jiného. Je mi osmašedesát let, takže tahat po schodech kýble s uhlím už je nad moje síly,“ svěřil se jeden z prvních návštěvníků hejtmánovy mobilní kanceláře Josef Linhart.

Dalšími tématy, na která se lidé v krajském karavanu hejtmána Ladislava Okleštěka dotazovali, byly opravy silnic, elektrifikace tratí z Olomouce do Uničova, nedostatek řemeslní-

Ve stejný den, kdy hejtmán na náměstí ve Šternberku zaparkoval svou mobilní kancelář, se ráno členové Rady Olomouckého kraje setkali s podnikateli. Na snímku návštěva firmy Robertshaw. Foto: Olomoucký kraj

ků, platy ve zdravotnictví nebo rozšíření nabídky sociálních služeb.

„Mobilní kancelář má obrovskou výhodu v tom, že si lidé nemusí brát v zaměstnání volno a cestovat na krajský úřad do Olomouce. Hejtmán-

ství přijede rovnou k nim, protože zajímat se o potřeby obyvatel, a hlavně je řešit, je zase hejtmánovou prací,“ vysvětlil podstatu nového projektu Ladislav Okleštěk.

Ve Šternberku se hejtmán setkal také s místní-

mi podnikateli a čelil dotazům studentů při besedě na tamní lesnické škole.

Další zastávka hejtmánovy mobilní kanceláře bude ve čtvrtek 16. května v Hranicích. (red)

Hejtmán Ladislav Okleštěk poprvé zaparkoval se svou mobilní kancelář na šternberském náměstí. Foto: Olomoucký kraj

Na olympiádě soutěžila i prostějovská „zdravka“

Účastníci regionálního kola Psychologické olympiády se sešli v Olomouci ve škole Emanuela Pöttinga. Foto: archiv školy

Na Psychologické olympiádě reprezentoval Olomoucký kraj Dominik Lošťák ze Střední zdravotnické školy Prostějov.

Student z Prostějova postoupil z regionálního kola soutěže, které hostila začátkem března střední a vyšší odborná škola Emanuela Pöttinga v Olomouci. Letošní téma celé olympiády znělo Síla okamžiku. Zúčastnili se i středoškolské studenty z Prostějova, Šumperku, Hranic a Zábřehu i domácí Olomouce.

„Prezentace byly velmi zdařilé a odborná porota měla nelehkou práci vybrat

tři nejlepší, z nichž do celostátního kola postupuje z každého regionu pouze první. Z Olomouckého kraje vyhrál a do celostátního kola postupuje Dominik Lošťák ze SZŠ Prostějov, druhé místo obhájila olomoucká studentka Alžběta Krejzarová a třetí místo obsadila studentka z prostějovské ‚zdravky‘ Sabina Velcovská,“ uvedla Eva Hejnarová z hostitelské školy.

Soutěž podpořily Olomoucký kraj, Magistrát města Olomouce a Nadační fond SZŠ Olomouc. Sponzorské dary byly použity pro soutěžící studenty. (red)

Zámeček Třemešek bude znovu plný života

Lidé na Šumperku doufají, že požár na počátku loňského léta byl poslední temnou skvrnou v historii Zámečku Třemešek. Foto: archiv

Zámeček Třemešek, který byl v minulosti jedním z kulturně-společenských a politických center šumperského se po desetiletích opět probouzí. Místo, které naposledy sloužilo jako internát a dílny šumperské učnovky a poté jako sociální ubytovna získala v roce 2010 za symbolickou korunu od Olomouckého kraje obec Dolní Studénky.

V minulosti na zámeček opakovaně zavítal například první československý prezident T. G. Masaryk či první rakouský kancléř Karl Renner. „Cítili jsme obrovskou odpovědnost a dluh vůči našim předkům a toužili vrátit zámečku jeho původní poslání: být místem setkávání lidí. Pro malou obec je to obrovské sousto, ale zdá se, že jsme na dobré cestě a požár na počátku

loňského léta byl poslední temnou skvrnou v jeho historii,“ řekl starosta Dolních Studének Radim Sršeň.

Díky dotacím Evropské unie v rámci Integrovaného regionálního operačního programu by na zámečku mělo vzniknout polyfunkční komunitní centrum, které bude sloužit široké veřejnosti, a zbrusu nové prostornější zázemí zde najde také známé mateřské centrum Vikýrek. Ve vyšších patrech zámku vzniknou nové malometrážní sociální byty a ve sklepení sociální kavárna, kde by lahůdky vlastní produkce měli servírovat absolventi a klienti šumperské Pomněnky, která pracuje s hendikepovanými spoluobčany. Celková investice by měla činit téměř 50 milionů korun a měla by být dokončena do března příštího roku. (red)

Přerovské muzeum má nový depozitář

Na první jarní pátek se pracovníci Muzea Komenského v Přerově těšili jako nikdy. Olomoucký kraj totiž historikům a archeologům 22. března předal nově opravenou budovu depozitáře. Modernizace stavby vyšla na dvaapadesát milionů korun.

„Nový depozitář umožní nejen přehlednější třídění sbírkových předmětů, ale nabídne také prostor pro pracoviště archeologa a badatelnu. Muzeum navíc ušetří peníze za externí prostory, které si kvůli nedostatku vlastního místa pronajímalo,“ vysvětlil přínos projektu hejtmán Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk.

Rekonstrukce budovy depozitáře začala v květnu 2017. Technicky náročné bylo zesílení všech stropů ocelovou konstrukcí, aby

Přerovské muzeum do nového depozitáře stěhuje tisíce sbírkových předmětů. Skončit chce v květnu. Foto: Olomoucký kraj

podlahy zátěž historických sbírek unesly. Stavba získala rovněž nové rozvody elektřiny, okna, dodatečnou izolaci a sanační omítky.

„Většinu výdajů na rekonstrukci pokryje dota-

ce z operačního programu ve výši třiačtyřicet milionů korun,“ dodal náměstek hejtmána pro oblast kultury Petr Vrána.

Depozitář se už začal plnit historickými kousky.

Jde o mravenčí práci – muzejníci totiž musí přemístit tisíce vzácných sbírkových předmětů, zkontrolovat jejich stav a provést evidenci. Se stěhováním chtějí skončit v květnu. (red)

Libavá se na den otevře cyklistům a turistům

Cyklisté, turisté i kolo-běžkáři mohou zbystrit. I letos se jim na prvního máje na jediný den v roce otevře jinak zapovězený Vojenský újezd Libavá. Uskuteční se šestadvacátý ročník cykloturistické akce Bílý kámen.

Vojenský prostor bude otevřen od 7 do 16 hodin, účastnický poplatek je 40 korun, děti do 10 let neplatí. Ke vstupu je možné si vybrat jedno ze stanišť. Jejich umístění ukazuje mapa akce, která je ke stažení na webu www.bilykamen-libava.cz. Do vojenského újezdu lze pouze s platným občanským průkazem či cestovním pasem. Další podmínkou je povinnost nosit cyklistickou

přilbu, pořadatelé také doporučují jet na vhodném horském nebo trekovém kole v dobrém technickém stavu.

Naplánujte si vlastní trasu!

„V mapě akce jsou přehledně vyznačeny nejen povolené trasy pro 1. května, ale také významná místa, kilometráž, nebo další služby pro účastníky, jako jsou občerstvení, zdravotník nebo cykloservis. Pokud si mapu nepřibalíte s sebou, nemusíte se bát – dostanete ji při vstupu na akci společně s identifikačním páskem na ruku,“ zve k účasti hlavní organizátor Milan Heřman.

České dráhy i letos vypraví dva posilové vlakové spoje se zvýšenou kapacitou přepravy kol. Tyto vlaky zastavují na zastávkách Olomouc hl. n., Velká Bys-

Cyklisté, kteří 1. května zamíří na akci Bílý kámen, nesmějí zapomenout na přilbu. Foto: Bílý kámen

třice, Hlubočky zast., Hrubá Voda, Hrubá Voda-Smilov, Jívová a Domašov nad Bystřicí. Jízdní řády těchto spojů budou ve zpravodaji akce.

Starší účastníky a rodiny s dětmi svezou i letos na trasy Bílého kamene autokarové zájezdy. Autobusy vyjždí z Olomouce a Velké Bystřice, každý bude mít vlastního průvodce ze spo-

lupořádajícího spolku Lubavia. Jde o okrašlovací spolek, který se stará o rekonstrukci zaniklých památek na Libavě, a proto obdrží 10 korun z každé vstupenky na podporu jejich činnosti. Lístky do autokarů je potřeba rezervovat dopředu, předprodej zajišťuje Kulturní a informační centrum Velká Bystřice. (red)

Web Lipové-lázní je dlouhodobě úspěšný

Jedny z nejlepších webových stránek u nás má Lipová-lázně na Jesenícku. Obecní web skončil druhý v celostátní soutěži Zlatý erb.

Soutěže se Lipová-lázně účastní pravidelně od roku 2004. Za tu dobu získaly její stránky v kraji šestkrát první místo, nejhůře přitom skončily čtvrté.

I letos se jim podařilo proniknout do celostátního kola a uspět. Web Lipové-lázní zaujal především možností návštěvy fotogalerie se snímky z vesnice i jejího

okolí. „Vzhledem k tomu, že úroveň internetových stránek neustále stoupá, jedná se zcela jistě o úspěch webové prezentace naší obce,“ shrnul výsledky obecní zpravodaj.

Zástupce měl Olomoucký kraj ve Zlatém erbu i v kategorii měst, kde na druhém místě skončila Mohelnice. „Nabízíme možnost prohlédnout si prostřednictvím webkamery náměstí Svobody. Oblíbená je také aplikace, díky které mohou občané hlásit například poškozené dopravní značení nebo ne-

Starosta obce Lipová-lázně Lubomír Žmolík přebírá cenu za úspěch v krajském kole soutěže Zlatý erb. Foto: Olomoucký kraj

funkční veřejné osvětlení. Nechybí ani diskusní fó-

rum,“ uvedl správce IT Michal Havlíček. (red)

(NE)ZAPOMENUTÉ PŘÍBĚHY Olomouckého kraje

Vážení čtenáři,

původně jsem začal poskytovatele sociálních služeb v Olomouckém kraji objíždět za jediným cílem – chtěl jsem zjistit, co jejich klientům chybí a jak bych jim jako hejtman mohl pomoci. Jenomže při každém dalším rozhovoru s nimi jsem zjišťoval, jak úžasné osudy naši senioři ukrývají. Jejich životní příběhy jsou často plné bolesti, ale také radosti, optimismu a víry v lásku a život.

Přišla mi velká škoda nechat jejich vzpomínky zapadnout, a proto jsem rád, že se Olomouckému kraji podařilo navázat úzkou spoluprací se šikovnými studenty Univer-

zity Palackého v Olomouci, kteří se za uživateli sociálních služeb vydali, strávili s nimi čas a jejich vyprávění pro vás sepsali. Velmi jim za to děkuji, stejně jako lidem, kteří se nestyděli poskytnout své příběhy ostatním.

Věřím, že osudy seniorů, které budeme v krajském zpravodaji nově zveřejňovat, pro vás budou stejně inspirující a nezapomenutelné, jako pro mě. Jistě je budete z hlavy dostávat jen obtížně. A právě o to jde – nezapomenout na lidi, od kterých se máme co naučit a jež si zaslouží naši úctu a podporu.

Ladislav Okleštěk
hejtman Olomouckého kraje

Politika je špinavá na celém světě „Podepište mě pod ten příběh iniciály K. K, připomíná mi to Annu K a tu mám ráda.“

Ve čtyřicátém prvním roce jsem chodila do druhé třídy německé školy v mém rodném městečku. Doteď mám z toho roku vysvědčení, kde můžete vidět mé známky. Obzvláště mě mrzela trojka z mravů. Zpětně jsem si říkala, že jsem musela být teda pěkné číslo, abych ve druhé třídě dostala nejhorší známku za chování. Nakonec mi ale známí řekli, že německá učitelka dávala takové známky všem českým žákům, které měla. Jde to vidět i na mých dalších vysvědčeních z ročníků, kdy jsem měla jiného učitele. Mé známky jsou celkově o něco lepší a trojka z mravů zmizela. Nebylo to tam ale celé zlé. Například jsem seděla v lavici s Němkou Ilse, která na mě byla moc hodná, a dobře jsme si rozuměly.

Následný přechod do české školy nebyl vůbec snadný. Ilse odjela zpátky do Německa a já neuměla moc dobře česky. S tím přechodem mi ohromně pomohla babička, která se o mě od smrti rodičů moc pěkně starala. Dlouho mi pomáhala s češtinou, i když to bylo těžké, protože zase ona neumě-

la číst německy. Nicméně ten přechod jsem zvládla tak dobře určitě díky ní. Byla opravdu zlatá.

S Ilse jsme stále zůstaly v kontaktu, jezdila mě navštívit, byť cestování v té době nebylo úplně jednoduché. Říkala „Ty za to nemůžeš, že seš Češka a já za to nemůžu, že jsem Němka“. Mezi Němci byli totiž nácci a nenácci. Všechno to bylo o konkrétních lidech. Mnoho Němců bylo úplně normálních, pomáhali dědovi na mlýně, byli to kamarádi. Ale našli se i nácci, jako ta moje učitelka, která nenáviděla Čechy a dávala nám všem špatné známky. Nebo policajt, který nás sledoval dalekohledem, a když jsme jeli na hřbitov poblíž hraničního přechodu, několik hodin nás kvůli tomu vyslýchal. Takových nácků u nás bylo ale jenom pár rodin, většina Němců byla opravdu normálních. Ilse také ráda opakovala jednu větu, které věřím dodnes. „DIE POLITIK IST SMUTZIG AUF DER GANZEN WELT“, tedy – politika je špinavá na celém světě. V tom mi musíte dát za pravdu, nám s Ilse přátelství nezničila.

Zpracováno na základě rozhovoru paní K. K. dne 10. 10. 2018, který vedl Lukáš Weselowski, student Katedry křesťanské sociální práce Cyrilometodějské teologické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci pod odborným vedením Lucie Brilkové a Zlaticy Dorkové v rámci aktivity (Ne)zapomenuté příběhy Olomouckého kraje projektu „Podpora aktivního života seniorů v Olomouckém kraji“.

OKÉNKO STAROSTY

Město Zábřeh

Město Zábřeh leží v podhůří Jeseníků, na samém severu úrodné Hané. Bylo založeno spolu s hradem v polovině 13. století (první zmínka 1255) na východních výběžcích Zábřežské vrchoviny a postupně se rozrostlo do rovinatých niv Moravy a Moravské Sá-

František John

zavy. Ve městě působí řada úspěšných závodů a firem, velký potenciál pro rozvoj představuje průmyslová zóna, jedna z největších v kraji. Vedle stávajícího železničního napojení dopravní obslužnost města a regionu výrazně posílí realizace komunikace R35 či dokončení chybějících úseků I/44. Pro rozvoj města a regionu a zajištění kvality života jeho obyvatel je klíčová spolupráce města s Olomouckým krajem. V minulých letech byla významným počinem rekonstrukce Masarykovy školy realizovaná městem pro potřeby Základní umělecké školy Zábřeh zřizované Olomouckým krajem. S dotační podporou kraje probíhá rekonstrukce atletického stadionu či budování cyklostezky, společným projektem je chystaná nová expozice v muzeu věnovaná Janu Eskymu Welzlovi. Velký přínos pro výuku studentů a současně sportovní vyžití občanů si slibujeme od připravovaného projektu sportovní haly při krajské střední škole. Spolupráce s vedením Olomouckého kraje si velmi vážíme.

Spolupráce s vedením Olomouckého kraje si velmi vážíme.

Závěrem mi dovoluji srdečně vás pozvat k návštěvě města Zábřeha a regionu.

František John
starosta města Zábřeha

Pořádáte akci?

Máte tip na zajímavou událost?

Posílejte nám své pozvánky, pomůžeme vám oslovit široké publikum.

noviny@olkraj.cz

Nenašli jste ve své schránce Měsíčník Olomouckého kraje?
Nebo nepřišel vašim sousedům a přátelům?

Napište nám a my sjednáme nápravu: distribuce.krajanek@regvyd.cz

Jôra a Božka ovádijó: Smrdiš!

Chlapi, krucinál, včel mně řekněte, ešlé je to ô vás doma lepší. Já mám dojem, že tē naše robē si s nama hrajó, jak kočkē s mēšema. Tož poslôchéte: Včera sem ve fabrice nevěděl, či sô. Všecko, ale doopravdē všecko se kazělo. Hned ráno, děž sem se přeslikal, do čehošē sem drbl a spadla mně termoska s kafem z lavečkē. Jak sletěla dule, samozřēmē se rozflākala na milijón kôsku a všecko kafe se mnē vělilo na česty montérkē, kery sem měl nachēstany na přeslečení. Zasadroval sem, ten binec ôkledil a s černém flekem na gatiskách odešil na halô. Mělo mě trknôt, že bôde deň blbec, ale netrklô. Na hale pozdvižení. Nende linka. Kdesē se cosē zaseklo a žensky na pase stâlē. Děž nende linka, je to pruser, protože se neplni plán, to je jasny. Naběhl

sem s nácenim a s baterkô, abēch našil, kde se ten bazmek kôsl. Než sem to objevil, žensky stačēlē posvačēt. Nô ja, ale další hodinšo trvalo, než smē ten zatracenē drát všemotalē a zadřeny ložisko všemēnilē. A děž jôž bělo skoro hotovy, ten debil Pokornē ôklôhl na nejakym sajrajtô a pochrstal mnē olejnickô. Nevim, kdē si naposledē mēnil olej, ale v temto století to mēslim nebēlo. Zajimavy, že jedinē politē sem běl já. No a pak - šil sem do závodkē na obēd. Já mlsnē nēsô a snim všecko. A dokonce ē tē blby kolinka mám rád. Mělē smē je s takovô tó hnědô máčkô, tož sem se aji těšēl. Nô ja, ale to bē ta jidelna nesměla bēt plná pitomcu. Nesô si ten tác s obēdem a přemēšlim, co bôdô spravovat odpoledne. Nebēl sem sám kdo běl dôchem inde. Klásek ze

trojkē do mě vrazēl a všecka ta máčka běla na mnē. Měl sem jô ē ve vlasech. Tolik kukaček ste eštē neslěšēlē, kolēk jich litalo po závodce. Měl sem rázem po obēdē. Konečnē mnē skončēla šichta. Přeslikám se zasē v šatni a Jaryn Kôtne pré: „Nezandem na jedno? Mám v hōbē jak v polepšovni.“ Přēznám se, že sem na tem běl podobnē, zvlášt po tak všedarenym dňô, tož sem na to kēvl. Dalše smē si Na ružko dvě točeny a ruma a šlē smē dom. Nô a doma Božka. „Čau, mamino,“ zahlaholēl sem ve dveřich a hrnô se k ni, abēch ji vlepil lóbanec. Chētno jô okolo pasô a nōh-nám se k ni, protože ona to má takle ráda a děcky se ô teho řehce jak kobēla. Ale namisto teho smichô slēšim: „Tē smrdiš! Kdes zasē běl? A kolēpak s teho včhlatal?“ Tož ešlē bē nevletēl čert

aji do vás, děbēste bělē na mym místē! Co mnē zbēvalo? Zalezl sem do kôpelkē a celē sem se vědrhl. Špinavy hadrē sem ôkledil do koša na prádlo a komplet sem se navonēl Pitralónem, co ho mám po holeni. Aji hōbô sem si vĕpôcoval, abē ze mnē netahlo. Ale všecko marny. Chcô se přētôlēt, ale zas tē samy hlodē, jak ranē sekerô: „Fuj, tē smrdiš! Čēm ses tak polil? A hlavnē - proč ses tak hroznē nasmradiš tó kolinskô? Ešlē tē nechceš zamaskovat nejakô inô babô? Co? Mlov!“ Nô jak říkám - jeden si nevēbere, všecko je furt špatnē. To se na to vĕprdnô. Deň blbec si asi mosim ôžēt až do konca. Otočēl sem se na drôhé bok a ôsnôl. A eštē v polospánkô slēšim Božko, jak čôňôje: „To je krásny, smrdiš jak schoř a eštē chrápe...“

Jôra

Spolek pomáhá najít práci absolventům i nezaměstnaným

V Olomouckém kraji je i přes nízkou nezaměstnanost stále velké procento lidí, kteří potřebují pomoc a podporu při hledání vhodného zaměstnání. Nejvíce ohroženou skupinou jsou mladí lidé do 25 let a nezaměstnaní nad 50 let. Právě pro tyto skupiny z olomoucké aglomerace vznikl projekt First Job.

Cílem projektu je nabídnout individuální podporu uchazečům o zaměstnání a pomoci jim nalézt takovou práci, která je nejen perspektivní a žádaná, ale která je bude bavit. First Job je financován z peněz Evropského sociálního fondu a účast v něm je zdarma.

V rámci projektu je pro uchazeče připraven motiváční program zaměřený na aktuální informace z trhu práce, pracovní právní vztahy s příklady z praxe a na praktické rady z oblasti sebezprezen-

Každý účastník projektu First Job absolvuje rekvalifikační nebo kvalifikační kurz a měsíční odbornou placenou stáž. Foto: First Job

tace při výběrových řízeních. Každý účastník projektu absolvuje rekvalifikační nebo kvalifikační kurz, který si vybere na základě odborné konzultace tak, aby existovala návaznost na aktuální poptávku z trhu práce a aby reflektoval zájmy účastníka.

Všichni účastníci absolvují měsíční odbornou placenou stáž u vybraného zaměstnavatele a získají tak možnost vyzkoušet si své znalosti a dovednosti v praxi. Po celou dobu účasti v projektu je každému účastníkovi k dispozici individuální poradenství.

Jste-li absolvent nebo nezaměstnaný nad 50 let, může to být příležitost právě pro vás. Nezáleží na vašem vzdělání ani

na tom, jak dlouho jste nezaměstnaní. Stačí jen vaše chuť začít!

Realizátorem projektu First Job je Hanácká aktivní společnost. Navštívit spolek je možné v jeho kanceláři v Krapkové 7 v Olomouci nebo se s jeho členy spojit na telefonním čísle 604 558 643. Podrobné informace lze najít také na stránkách www.firstjob.aktivsenice.cz nebo na facebookovém účtu [firstjob.has](https://www.facebook.com/firstjob.has). (red)

Zasukované tkaničky podpoří služby pro lidi s hendikepem

Stalo se už tradicí, že sbírku Zasukované tkaničky pořádá Spolek Trend vozíčkářů Olomouc dvakrát do roka. Na jaře jako dvoudenní událost, na podzim pak v jednodenní podobě. Letošní dvoudenní sbírka proběhne v Olomouci ve dnech 24. a 25. dubna.

I tentokrát bude sbírka spojena s kulturním programem, avšak oproti předchozím ročníkům je program přichystán na oba dva dny. Ve středu 24. dubna ve 14 hodin začne na Horním náměstí v Olomouci benefiční koncert na podporu sbírky. „Účast nám přislíbil nevidomý zpěvák Radek Žalud a trhákem by měly být kapely Jumping Drums a Stracené Ráj,“ uvedl za Spolek Trend vozíčkářů Olomouc Libor Geier. Druhý den ve čtvrtek 25. dubna také od 14 hodin vystoupí v obchodním centru Galerie Šantovka opět Radek Žalud a dále pak Martin Šafařík a Matěj Plíhal.

„Jako vždy je hlavním posláním sbírky získat finanční prostředky na dofinancování služeb osobní asistence pro lidi s těžkým zdravotním hendikepem, ale i na pomoc při zapůjčení kompenzačních pomůcek, invalidních vozíků a na bezplatné

Sbírku Zasukované tkaničky i letos v Olomouci doprovodí dvoudenní kulturní program. Foto: www.trendvozickaru.cz

sociální poradenství,“ dodal Libor Geier.

Výše příspěvku je na dárcích, kteří za jakoukoli částku vhozenou do zapečetěné kasičky obdrží symbol sbírky pořádané od roku 2003 - pár červeno-žlutých zasukovaných tkaniček.

Příspěvt lze také zasláním dárcovské SMS zprávy na číslo 87777 s textem DMS TKANICKA 30 nebo 60, 90. Na účet Spolku Trend vozíčkářů bude připsáno 29, 59 nebo 89 korun. Je také možné využít transparentní účet sbírky 1000100014/5500. (red)

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Staňte se náhradním prarodičem!

Každé dítě si přeje vyrůstat s babičkou a dědečkem, hrát si s nimi, chodit na výlety a učit se od nich spoustu věcí. Některé děti ale mají prarodiče moc daleko nebo je nemají vůbec. Proto Maltežská pomoc před rokem otevřela dobrovolnický program Pomoc napříč generacemi, ve kterém se lidé starší padesáti let stávají dobrovolníky, kteří mají čas a chuť jednou týdně nahra-

zovat přítomnost babiček a dědečků.

Dobrovolník navštěvuje rodiny s dětmi ve věku mateřské a základní školy a společně tráví volný čas různými aktivitami, které je společně baví. Jsou to různé aktivity, jako hraní si, předčítání, procházky, sportovní aktivity, zpívání, hraní na hudební nástroj, tvoření a podobně.

„Díky kontaktu dobrovolníka a dítěte dochází

k obohacování života jak dítěte tak i rodiny, ale i samotného dobrovolníka. Projekt Pomoc napříč generacemi umožňuje smysluplně prožít volný čas, přináší nové zážitky a zkušenosti, učí novým dovednostem a schopnostem. Zejména však tento program podporuje mezigenerační soužití a učí dítě dobrým vztahům ke starším lidem,“ popisuje koordinátorka programu Alžběta Dvořáková.

Za poslední měsíce vzbudil program zájem především u rodin s dětmi, méně je však babiček a dědečků. Organizace proto hledá dobrovolníky ochotné zapojit se do Pomoci napříč generacemi. „Komu je nad padesát let a chce se programu účastnit, může nám napsat na alzbeta.dvorakova@maltezskapomoc.cz nebo volat na 732 789 001,“ dodala koordinátorka. (red)

Fort rozezvučí kovářská kladiva

Na kovářském setkání budou mít návštěvníci možnost vyzkoušet si práci se žhavým železem. Foto: FORTel

Už potřetí se letos rozezní úder kovářských kladiv na fortu v Křelově nedaleko Olomouce. Akce Olomoucký FORTel přivítá o víkend 17. až 19. května třicetku kovářů, z nichž mnozí patří k evropské i světové špičce v oboru. Kromě mistrů z České republiky přislíbili účast i kováři z Itálie Slovenska, Maďarska a Ruska. „Budou pracovat na společném velkém díle a na svých drobnějších pracích. Jedna kovářská dílna bude vyhrazena i pro návštěvníky. Ti si budou moci pod vedením kovářského mistra vyzkoušet práci se žhavým železem,“ popsal hlavní náplň setkání předseda spolku Kováři Olo-

moouckého kraje a zároveň jeden z pořadatelů Jiří Baťa.

Svůj fortel však nebudou předvádět jen kováři, k vidění budou i další řemesla. „Z těch kovodělných nám přislíbil účast bronzolijec, který se zabývá rekonstrukcí pravěké techniky odlévání nebo výrobce kroužkové zbroje,“ doplnil Baťa. Do Křelova se chystá také historická kuchyně, dobový krejčí, švec, středověký ranhojič, hrnčířka či kloboučnice.

Pro děti připravují organizátoři dílničky, kde si budou moci vyzkoušet například tvoření drobných ozdob z korálků. Mohou se také těšit na kovářskou pohádku. (red)

Výstava realistických modelů vyhynulých zvířat

Giganti 2

DOBY LEDOVÉ

26. dubna - 23. června 2019

Vlastivědné muzeum v Olomouci

www.giganti.cz
www.vmo.cz

KŘÍŽOVKA O CENY

S příchodem jara začala návštěvnická sezona na většině hradů a zámků v Olomouckém kraji, další výletníci zamířili na prohlídky památek nebo návštěvu ještě stále zasněžených Jeseníků. Hejtmanství podporuje turistických ruch v re-

gionu mnoha způsoby. Přispívá třeba na tisk propagačních materiálů i obnovu (*tajenka*). Řešení křížovky pošlete do 9. května na adresu krizovky@olkraj.cz.

POMŮCKA: ASAM, BOP, NJASA, TAR	ZKR. NACIS-TICKÉ TAJNÉ POLICIE	VŠECHEN	JUGO-SLÁVSKÉ SÍDLO	SILNÉ PROVAZY	ZAŘÍZENÍ PRO UVAZOVÁNÍ A ÚDRŽBU LODÍ	STOH LISTIN	OEUVNÍK	ANGL. VZÍT	DÁNSKÁ POČETNÍ JEDNOTKA	ANGL. SEDADLO	ANGL. HVĚZDA	SEVERŠTÍ PAROHÁČI	VERTI-KÁLNÍ	BRAZIL-SKÝ SPISOVA-TEL	ODMĚ-RENÁ DÁVKA	VYPRAVĚČ	NEZNÁMÝ	RYCHLE
TROFEJ INDIÁNŮ											HADÍ CITO-SLOVCE				DLOUHÉ KUDRNY U UCHA			
OVOČNÁŘ						NAŠE HEREČKA									HERPES			
	NÁŠ MALÍŘ													OBRATNÉ KOUSKY				
	NAZEV HLÁSKY R								MUSLI-MOVÉ					JUGO-SLÁVSKÉ SÍDLO				
DOMÁCKY EDUARD			A TO						1. ČÁST TAJENKY									
EVROP-SKÁ REKA					ZK. KREVNIHO TLAKU												SNĚMOVNA LIDU	
	PODNI-KOVÉ ODDĚLENÍ	ČAJ	SUROVINA KE TKANÍ LÁTEK		VLASTNÍ SAMCŮM												FR. REKA	
																	DOMÁCKY ALENA	
MLHOU ZASTŘENÁ																		ZÁPOR
																		JADERNÝ
TEPLOTNÍ STUPEŇ						MUŽSKÉ JMÉNO												
2. ČÁST TAJENKY																		
	ANGLICKY MÍT	OTVORY																
		POKRM					ÚTOČIŠTĚ	TENISOVÉ ÚDERY		MOJE	TÓN A	BARMSKÉ SÍDLO					BULHAR. JESTLIŽE	
																	ŠPANĚL. SÍDLO	
JEDNOTKA ATMOSFÉ-RICKÉHO TLAKU					JIHOEV-ROPAN									ANGL. NAHORU				OKRESNÍ MUZEUM (ZKR.)
					BOLTEC									DŽEZOVÝ STYL				ŘÍMSKY 511
SPISOVÁ ZNAČKA					PRSTY									ÚTES				
					EVROPAN									ZKR. MILIME-TRU				
VBODNUTÍ						VODNÍ ŽIVOČICH												ŘÍMSKY 64
NOVÁ EVROP-SKÁ MĚNA						RADIKÁL												ŠEDÝ

TAJENKA Z MINULÉHO ČÍSLA: moderní kondenzační kotle, DÁREK ZÍSKÁVAJÍ VYLOSOVANÍ VÝHERCI: Jirí Švestka/Lipník nad Bečvou, Petra Hrabalová/Olomouc, Jaroslava Roglová/Cholina

SUDOKU LEHKÉ STŘEDNÍ TĚŽKÉ

		3		1	5	7	9	
	8	6			9	2		1
			2	6				
9	2	4	6					
		7	4	3	1	8	2	9
	1		9			6		
7			5	9			8	2
	3	5		8	2			
8		2		7	6	4		

7	6	9	2			4	8	
9					6			2
		1				7		
		2		5	1			
		7	2		9	8		
	4	9		6	3		5	1
1					2	9		
			4			3		
2	3	5				7		

3	5		4					
			9	5				8
			1	6				5
	1	9			8	3		
							7	
					3	5		
		7		5	4			
	2	3					9	1
					1		5	6

KOMIKS

HANAČ & JESENKA

Miláčku, věděla jsi, že na Zelený čtvrtek se v kostelech symbolicky myjí nohy?

To je hezké, ale ty by sis je konečně mohl umýt doopravdy.

Měsíčník Olomoucký kraj Krajánek, periodický tisk

Vydává Olomoucký kraj ve spolupráci se společností Agriprint, s.r.o. a společností Profi-tisk group.

Adresa vydavatele:
Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc
IČ: 60609460. Registrováno pod číslem MK ČR E 13609.

Distribuce:
e-mail: distribuce.krajaneck@regvyd.cz,
telefon: 266 311 596

Odpovědný redaktor: Ondřej Zuntých,
mobil: 774 774 284, e-mail: noviny@olkraj.cz

Inzerce:
Jiří Klimeš, mobil: 737 165 722, e-mail: klimes@agriprint.cz
Jana Juráková, mobil: 773 617 353, e-mail: olk@agriprint.cz
Číslo 4, ročník 18. Olomoucký kraj Krajánek - periodický tisk Olomouckého kraje. Toto číslo vychází v Praze 12. 4. 2019. Měsíčník je distribuován prostřednictvím České pošty, s.p., do všech schránek v kraji.

Uzávěrka příspěvků do dalšího čísla měsíčníku je 9. května.

Tisíce vyměněných kotlů přispěly v kraji ke zlepšení ovzduší

Letošní třetí vlna kotlíkových dotací je poslední možnost, jak získat vysokou podporu na výměnu kotle na uhlí za moderní. Kraj už v minulých letech pomohl s žádostmi více než třem tisícům domácností. Podrobnosti přibližuje v rozhovoru náměstek hejtmána pro oblast strategického rozvoje Pavel Šoltys.

■ Olomoucký kraj právě spouští třetí vlnu kotlíkových dotací. Pokud o tomto spojení ještě někdo neslyšel, můžete ho představit?

Ministerstvo životního prostředí navrhlo a prosadilo koncept, jehož cílem bylo a je poskytnout podporu z evropských fondů přímo konkrétním občanům na výměnu neekologických kotlů na pevná paliva za nové zdroje tepla. Olomoucký kraj se podobně jako všechny ostatní kraje v roce 2016 do projektu takzvaných kotlíkových dotací zapojil a prostřednictvím prvního dotačního programu nabídl majitelům rodinných domů na území kraje získat podporu na modernizaci vytápění. V letošním roce vyhlásí Olomoucký kraj v pořadí již třetí dotační program a jako u předchozích dvou jsme optimisté a očekáváme vysoký zájem ze strany veřejnosti.

■ Proč by si lidé vůbec měli kotle vyměňovat?

Motivace je pro potencionální zájemce jasná. Od 1. září 2022 vstoupí v platnost zákaz provozu kotlů na pevná paliva, které spadají do 1. a 2. třídy a krajské programy představují pravděpodobně poslední možnost získat takto vysokou podporu na výměnu stávajícího kotle.

■ Za jaké zdroje tepla lze uhelné kotle nyní měnit?

Žadatelem nemusí být jen ten, kdo používá k vytápění pouze uhlí. Podpora je určena obecně pro majitele rodinných domů, jenž je vytápěn převážně kotlem na pevná paliva s ručním přikládáním splňujícím třídu 1 nebo 2. Podpora bude poskytována na pořízení tepelného čerpadla, kotle pouze na biomasu nebo plynového kondenzačního kotle.

■ Ministerstvo životního prostředí má tentokrát pro region vyčlenit přes 170 milionů korun. Měla by taková částka uspokojit všechny žadatele?

Na základě zkušeností z předchozích dvou programů předpokládáme, že zájem převyšuje finanční možnosti kraje. Snahou kraje v tomto případě bude získat dodatečné finanční prostředky, které by umožnily podpořit co největší okruh žadatelů. Specifikem poslední vlny kotlíkových dotací je, že pokud jednotlivé kraje nedokáží přidělit mezi žadatele do konce roku 2020, mohou následně kraje s vytvořenými zásobníky žádostí požadovat dodatečně navýšení své alokace o nevyčerpané prostředky ostatních krajů.

■ Na jaké částky mohou lidé aktuálně dosáhnout?

Výše podpory se liší podle typu nově pořízeného zdroje a je stanovena procentem z celkových předpokládaných nákladů na výměnu původního kotle a všech souvisejících prací.

V případě tepelného čerpadla a kotle pouze na biomasu s automatickým podáváním paliva je dotace 80 procent ze způsobilých nákladů projektu, maximálně ale 120 tisíc korun.

Pokud se žadatel rozhodne pro pořízení kotle pouze na biomasu s ručním přikládáním, je dotace taktéž 80 procent ze způsobilých nákladů, ale maximální výše podpory je 100 tisíc korun.

Nejnižší míra podpory je určena na pořízení plynových kondenzačních kotlů, a to 75 procent ze způsobilých nákladů, maximálně 95 tisíc korun.

Uvedené limity budou u obcí, které byly s ohledem na kvalitu ovzduší zařazeny do seznamu takzvaných prioritních obcí, navýšeny o 7 500 korun. Kolegové na webových stránkách Olomouckého kraje věnovaným kotlíkovým dotacím zveřejnili jednoduchou formu dotační kalkulačky, kde může každý po zadání několika údajů zjistit, jakou částkou by mohl být podpořen.

■ Co musí udělat člověk, který chce získat příspěvek na výměnu kotle? Existují nějaké návody? Kolik ho to bude stát času?

Prvním krokem každého zájemce o dotaci by mělo být seznámení se s podmínkami

Pavel Šoltys

náměstek hejtmána pro oblast strategického rozvoje
Narodil se v roce 1965 v Hranicích. Vystudoval Vyšší odbornou školu právní Kunovice a Evropský polytechnický institut Kunovice, obor finance a daně. Do roku 2000 pracoval jako osoba samostatně výdělečně činná. Od roku 2000 zastával post místostarosty v Lipníku nad Bečvou. Je členem Zastupitelstva Olomouckého kraje a Výboru Regionální rady regionu soudržnosti Střední Morava. Od května 2014 je náměstkem hejtmána.

dotačního programu, který bude zveřejněn 30. dubna na webových stránkách Olomouckého kraje. Součástí dokumentace bude i elektronický formulář žádosti, návod na jeho vyplnění a návod na podání žádosti. Vlastní žádost tvoří čtyři strany, dovolují si tvrdit, že vyplnění zvládne téměř každý, protože nejsou potřeba žádné odborné znalosti, ale pouze údaje o žadateli, o stávajícím kotli a informace k novému zdroji.

■ Co když zájemci dotační agendu nezvládnou?

Pokud bude někdo potřebovat pomoc, může kdykoliv kontaktovat kolegy z oddělení administrace kotlíkových dotací, kteří ochotně poradí, vysvětlí, případně pomohou se samotným vyplněním formuláře. V průběhu května

budou Olomouckým krajem pořádány k dotačnímu programu bezplatné informační semináře, kde se taktéž lidé dozvědí, jaké jsou podmínky, kdo může žádat o dotaci nebo jak postupovat při podání žádosti.

■ Který den si mají žadatelé pohlídat, pokud chtějí mít klid a dostat se včas do pořádku?

Zmínil jsem již 30. duben, kdy by měl být zveřejněn dotační program Kotlíkové dotace v Olomouckém kraji III. Druhým důležitým milníkem bude 4. červen, kdy od 10 hodin bude zahájena elektronická evidence žádostí. Jedná se o způsob podání žádostí, který jsme otestovali v předchozím dotačním programu, a který se dle reakcí žadatelů osvědčil.

■ Na snižování emisí s využitím kotlíkových dotací pracuje kraj od roku 2015. Jak byste zhodnotil dopad projektu na ovzduší?

Aktuálně se v kraji blížíme k třem tisícům domácností, které byly finančně podpořeny. Kraj prozatím nedisponuje ucelenou statistikou, která by vyhodnotila přímý dopad kotlíkových dotací, ale z reakcí spoluobčanů, které se ke mně dostaly, jsou minimálně lokální dopady pozitivní.

■ Kolika zájemcům se v minulých letech podařilo dotace čerpat? Kolik neuspokojených žádostí je v zásobníku z druhé vlny?

V prvním dotačním programu se podařilo podpořit celkem 1 553 žadatelů. V druhém dotačním programu, který byl spuštěn na podzim 2017, a stále ještě dobíhá, bylo k podpoře schváleno něco málo přes 1 600 žádostí, více než čtrnácti stům byla podpora již vyplacena.

V obou dosavadních dotačních programech čítal zásobník téměř tři sta žádostí, které nebylo možné s ohledem na disponibilní finanční prostředky podpořit. Bohužel není možné s ohledem na měnící se podmínky jednotlivých dotačních programů převádět žádosti mezi jednotlivými programy, ale snažíme se vyjít neúspěšným žadatelům vstříc alespoň v tom, že relevantní přílohy z původních žádostí nebudeme požadovat opakovaně, ale budeme schopni si je k nově podaným žádostem nakopírovat. (red)

i Víte, že...

...s informacemi o nabídce nové turistické sezony pomůže Turistický informační portál Olomouckého kraje?

- Webová adresa www.ok-tourism.cz představuje rozmanitost dvou turistických regionů - Jeseníků a střední Moravy
- Portál mimo jiné ukazuje přehled turistických informačních center a odkazuje na podrobnosti **Olomouc region Card**, se kterou lze zdarma nebo se slevou navštívit hrady, zámky, muzea či například zoo
- Web obsahuje **mapu turistických cílů** s fotkami i přehled významných akcí
- V nabídce pro turisty je také několik **aplikací pro mobilní telefony**, které slouží jako originální průvodce vybranými místy

DOPISY ČTENÁŘŮ Platy sester

Platy zdravotních sester u lůžek v zařízeních s nepřetržitým provozem se měly dle slibu ministerstva zdravotnictví navyšovat. Některé kraje na to ale nereagovaly, například Olomoucký. Chtěl bych poprosit o vysvětlení.

Není nám známo, odkud pocházejí informace vedoucí ke čtenářskému dotazu. Příslušná nařízení vlády 263/2018 a 332/2018 Sb. s platností od 1. 1. 2019 nejsou směřována ke krajům jako vyšším územněsprávním celkům, ale k jednotlivým zdravotnickým zařízením – poskytovatelům zdravotní lůžkové péče. Kraje jako takové tedy nemohly na nařízení vlády, které se jich netýká, nijak reagovat. Co se týče vlastních poskytovatelů lůžkové zdravotní péče, Olomoucký kraj je v této oblasti zřizovatelem a provozovatelem pouze Odborného léčebného ústavu Paseka jako poskytovatele následné zdravotní lůžkové péče. Podle vyjádření ředitelky ústavu MUDr. Zdeny Polzerové OLÚ Paseka příslušné úpravy platů, vyplývající z uvedených nařízení vlády, provedl za využití předpokládaných příjmů od zdravotních pojišťoven. K dotazu čtenáře se vyjádřila rovněž předsedkyně představenstva Středomoravské nemocniční a. s. provozující nemocnice v Prostějově, Přerově a Šternberku MUDr. Marie Marsová, která uvedla, že v rámci společnosti došlo v reakci na uvedená nařízení vlády k úpravám platů nejen u vyjmenovaného segmentu zaměstnanců, ale u všech kategorií zdravotnického personálu a také u všech nezdravotnických zaměstnanců. V Olomouckém kraji existují mnohá další zařízení, která poskytují akutní i následnou lůžkovou zdravotní péči. Tato zařízení provozují další zřizovatelé jako Ministerstvo zdravotnictví ČR, Ministerstvo obrany ČR nebo různé privátní subjekty. Jedná se o Fakultní nemocnici Olomouc, Vojenskou nemocnici Olomouc, Nemocnici Šumperk, Jeseníckou nemocnici a další. Zde sdělujeme, že mzdovou politiku těchto zařízení Olomoucký kraj nemůže nijak ovlivnit. Dotazy v této oblasti nemůže Olomoucký kraj vyčerpávajícím způsobem vypořádat a je třeba je směřovat k vedení těchto zařízení.

Dalibor Horák, náměstek hejtmána pro zdravotnictví

Řešení ze strany 8

2	4	3	8	1	5	7	9	6
5	8	6	7	4	9	2	3	1
1	7	9	2	6	3	5	4	8
9	2	4	6	5	8	1	7	3
6	5	7	4	3	1	8	2	9
3	1	8	9	2	7	6	5	4
7	6	1	5	9	4	3	8	2
4	3	5	1	8	2	9	6	7
8	9	2	3	7	6	4	1	5

7	3	6	9	2	5	1	4	8
9	8	4	1	7	6	5	3	2
2	5	1	3	8	4	6	7	9
3	6	2	8	5	1	4	9	7
5	1	7	2	4	9	8	6	3
8	4	9	7	6	3	2	5	1
1	7	5	6	3	2	9	8	4
6	9	8	4	1	7	3	2	5
4	2	3	5	9	8	7	1	6

3	6	5	8	4	2	9	1	7
2	7	1	9	3	5	6	4	8
9	8	4	1	7	6	2	3	5
7	1	9	5	2	8	3	6	4
8	5	3	4	6	9	1	7	2
6	4	2	7	1	3	5	8	9
1	9	7	6	5	4	8	2	3
5	2	6	3	8	7	4	9	1
4	3	8	2	9	1	7	5	6

Inzerce: JANA JURÁKOVÁ, 773 61 73 53, jurakova@regvyd.cz; MARGITA ŠUTOVSKÁ, 604 447 457, sutovska@regvyd.cz | Uzávěrka dubnové inzerce: 9. 5. | Distribuce od 22. 5.

Z Olomouce až do Paříže

Pohodlně a s veškerým komfortem
v rodinných vozech Hyundai

i10 od 219 990 Kč
i20 od 259 990 Kč
ix20 od 299 990 Kč

→ I Prostorný 5dveřový 5místný Hyundai i10
→ I Nejdospělejší rodinný liftback Hyundai i20
→ I Nejprostornější kompaktní vůz na trhu Hyundai ix20

www.horimexcars.hyundai.cz

Horimex cars s.r.o.
Týnecká 53, 779 00 Olomouc
+420 774 740 848

11-12.5.2019
v Šantovce

MISTROVSTVÍ ČR V CYKLOTRIALU

a mezinárodní závod
UCI Trials C1 Olomouc

- Špičkoví jezdci domácí trialové scény
- Závodníci z čelních pozic světového žebříčku UCI
- Účast mistra světa 2018 Thomase Pechhacker (Rakousko) a Samuela Hlavatého (Slovensko)

SANTOVKA.CZ
Thomas Pechhacker

Prstény z lásky

- nejširší výběr designů (přes 500 modelů)
- doživotní garance nevypadnutí kamenů
- pohodový výběr prstenů při šálku kávy

BRILAS®

K vidění na našich prodejnách za internetové ceny.

Olomouc: BRILAS, Horní náměstí 371/1 (Salmův palác, 2.patro) / tel.: 777 452 170
Brno: BRILAS, Tratová 653/3 / tel.: 774 735 949
Ostrava-Poruba: BRILAS, Spojů 835/2 (OC vedle pošty, naproti hale Sareza) / tel.: 777 452 465
Zlín: BRILAS, Tečovská 1052, Zlín-Malenovice / tel.: 777 441 144

www.brilas.cz

VELKOBOCHOD

Těsnící prvky
SILLEN, PRIMO, B2, 3967, TERLEBOND, SYRIBO, D profí TL, samolepící, PP lišta s kartáčkem, Podací prahy, EM SoundProof, 51dB

Stavební a fasádní práce
SHARX přilepový vrták 4 břity SDS+ WAWERA

AKCE -25%
Wkřet-met KLIMAS
PLATNOST AKCE DO 30. 4. 2019

TKK
TEKAPUR pěna na lepení, 12-16m²

Planet FIT
+ SWISS MADE

OKENTĚS
Valašské Meziříčí • Brno • Praha • Žilina
aktuální ceny, novinky a akce sledujte na www.okentes.cz

Koupím moto československé výroby:
Stadion – Jawetta – Pařez – Pionýr – Jawa – CZ ... atd., v původním náleзовém stavu: koroze, nekompletní, případně pouze díly k těmto motocyklům.

Děkuji za nabídku. Tel.: 722 491 746

**KOUPÍM DŮM
NA VENKOVĚ**

STAV NEROZHODUJE
ZA NABÍDKY DĚKUJI

TEL.: 774 414 525

**KOUPÍM CHATU,
CHALUPU**

PLATBA HOTOVĚ

TEL.: 775 915 032

**SATELITNÍ
DOTACE**

- na montáž nového satelitu jen za 300 Kč
- nebo naladění karty se 100 programy

tel.: +420 778 527 899
www.satelitnidotace.cz

**Koupím moto
československé výroby**

Stadion - Jawetta - Pařez - Pionýr
Jawa - CZ ...atd.
v původním náleзовém stavu: koroze, nekompletní, popřípadě pouze díly k těmto motocyklům.

Děkuji za nabídky.

Tel: 775 623 723

**Den D 24. dubna 2019 – přijďte prozkoumat
nový model ŠKODA SCALA.**

U nás Vám rádi poskytneme kompletní informace k novému vozu. Samozřejmostí je i testovací jízda.

Už nyní najdete na našich webových stránkách aktuální nabídku vozů ŠKODA SCALA.

Váš autorizovaný prodejce vozů ŠKODA:

Auto Hégr, a. s., provozovna Olomouc
Hněvotínská 658/54a
Tel.: 585 758 321
e-mail: prodej@auto-hegr.cz
www.auto-hegr.cz

AUTO HÉGR

**NOVÁ ŠKODA
SCALA**

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ vozu ŠKODA SCALA: 4,1-5,0 l/100 km, 108-113 g/km

Festival Divadelní Flora přiveze hvězdy světového divadla

Olomouc bude už po třídvacáté hostit od 15. do 26. května Divadelní Floru. Jedna z největších středoevropských přehlídek nabídne na desítku scén okolo devadesáti akcí. Vedle oceňovaných divadelních představení také spousta hudebních produkcí, filmů, besed, workshopů či seminářů. Motto letošní Flory zní Šepoty a výkřiky. Pořadatelé očekávají, že ji navštíví přes deset tisíc diváků.

Festivalový program orámuje uvedení německých činoherních inscenací na jevišti partnerského Moravského divadla. „Zahajovací titul 9 dní vzhůru drážďanské činohry hraný 15. května několik týdnů dominoval žebříčku prestižního serveru nachtkritik. S adaptací Grassova Plechového bubínku dorazí 26. května na konci festivalu jedno z nejrenomovanějších evropských divadel – slavný Berliner Ensemble,“ řekl ředitel festivalu Petr

Nerušil.

Výraznou stopu zanechají na Floře i špičkoví korejští tanečníci a choreografové – v rámci platformy Fokus: Korea uvede přehlídku šest představení a dva workshopy současného tance. Chybět nebudou ani přední tuzemské soubory – mimo jiné Dejvické divadlo, Divadlo Na zábradlí nebo brněnské HaDivadlo. „S čerstvou novinkou, inscenací Goethova Fausta v režii Poláka Jana Klaty, se v Olomouci představí také české Divadlo roku – pražské Divadlo pod Palmovkou,“ uvedl Nerušil.

Dvě exkluzivní světové premiéry obsazené hereckými hvězdami bavorského Státního divadla uvedou na Floře tvůrci z mnichovské nezávislé scény. Prvního uvedení se dočká rovněž nový titul olomouckého Divadla na cucky. Osobnost 23. ročníku, výrazná herečka a autorka Lucie Trmíková, se festivalovému publiku

Hvězda německé činoherní scény Nico Holonic (Berliner Ensemble) v oceňované adaptaci Grassova Plechového bubínku – strhujícím vyvrcholení letošní Divadelní Flory. Foto: Birgit Hupfeld

představí ve třech inscenacích. Objeví se například po boku Martina Pechláta a Aloise Švehlíka v Divadle hudby v bergmanovské variaci Soukromé rozhovory.

Dramaturgicky vyprofilovanou akcí doplňuje bohatý doprovodný program odehrávající se především v prostorách univerzitního Konviktu. Jeho součástí bude retrospektiva filmů Ingmara Bergmana, pestrá

hudební nabídka – vedle vystoupení německých hudebníků například koncert experimentátorské formace WWW – a také besedy, představení pro děti či prezentace tvorby handicapovaných divadelníků. Součástí Flory je letos potřeťí mezinárodní edukační program FloraLab.

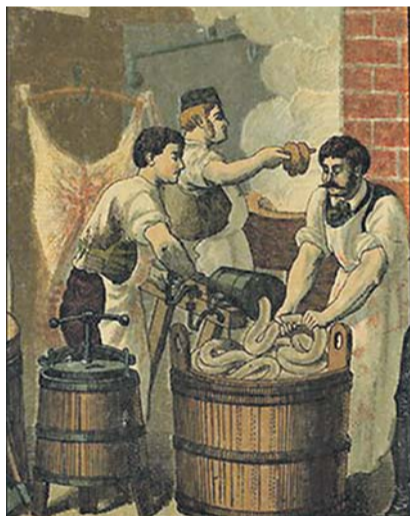
Podrobnější informace nabízí web festivalu www.divadelniflora.cz. (red)

Výstava odhalí odvěké falšování potravin

Hlavní letošní výstava přerovského muzea „Šejdíři a šizuňkové“ odhalí, že snahy obchodníků obohatit se na úkor zákazníka jsou stejně staré jako obchod s potravinami sám. Náhražky surovin, nižší váha, horší jakost, dvojitá kvalita potravin – témata, při kterých dnes často zaslechneme povzdech: „To by se dřív stát nemohlo!“ Opravdu nemohlo?

Sádra v mouce, cihla v paprice, máchání nepoctivých pekařů. Výstava ukazuje, že falšování potravin trápilo i naše předky. O šizení na váze, objemu či kvalitě existují doklady již ze starého Egypta, Řecka či Říma. Nejvíce pozornosti však výstava věnuje českým zemím. „Její těžší situace v 19. století, kdy kvůli rozmachu falšování potravin začaly naše i jiné evropské země přijímat zákony na ochranu spotřebitelů. Navštěvníci na výstavě sami uvidí, že

na naše předky tehdy číhaly falšované potraviny opravdu všude: u mlékařky ředící mléko vodou, u řezníka vydávajícího skopové maso za srnčí, u kupce strouhajícího do papriky cihlu a do pepře skořápky ořechů, u trhovkyně nafukující holoubata, aby vypadala větší, ale dále také v cukrárně, kavárně či hospodě u piva,“ sdělila kurátorka výstavy Marta Konířová.

Z masných výrobků se nejvíce falšovaly uzeniny, o jejichž složení se v 19. století zákazník neměl jak dozvědět (upravený výřez z dobového školního obrazu, ze sbírek Muzea Komenského v Přerově).

Přestože se v 19. století již rozvíjí chemický průmysl a proniká i do potravinářství, nepoctivci stále ještě používali mnoho náhražek čistě „přírodního původu“. Některé budou na výstavě k vidění.

V muzeu bude možné se také seznámit se způsoby odhalování a trestání šejdířů. Škála postihů sahala od zabavení produktů přes peněžité pokuty a vězení až po vypovězení z města či pověstné máchání nepoctivých pekařů.

Součástí výstavního projektu jsou různé doprovodné akce. Kromě výstavy starých školních obrazů na téma Hygiena, vaření, potravinářství ze sbírek Muzea Komenského v Přerově, přes komentované prohlídky a několik samostatných přednášek bude výstavu doplňovat lektorovaný edukační program pro školáky a studenty VÍŠ, co doopravdy jíš?

Výstava a její doprovodné akce včetně edukačního programu pro školy budou probíhat od 12. dubna do 27. října v prostorách přerovského zámku. (red)

Není nutno, aby bylo přímo veselo aneb známé písničky pomáhají dětem

Nadace Malý Noe pomáhá dětem vyrůstajícím bez náležité rodičovské péče i dětem zdravotně znevýhodněným. Pravidelně pořádá akce pro děti, výtěžek putuje vždy na projekty na-

dace. Nejinak tomu bude první květnou sobotu.

V Redutě Moravské filharmonie Olomouc se 4. května od 10.30 hodin uskuteční benefiční hudební matiné sestavené z písniček Zdeňka Svěráka

a Jaroslava Uhlíře v aranžmá Richarda Mlýnaře. Vedle malých sólistů vystoupí také osvědčené trio Richard Mlýnař, Vladislav Kvapil a Jiří Sova. Orchestr olomouckých hudebníků řídí dirigent Petr Šumník.

Přijďte si se svými ratolestmi zazpívat známé písničky a zároveň pomoci dětem, které vaši pomoc potřebují. Jednotné vstupné ve výši 50 korun bude v prodeji od 20. dubna v podloubí olomoucké radnice. (red)

VELIKONOČNÍ AKCE

Muzeum Komenského v Přerově

Horní náměstí 7, Přerov

Otevírací doba:

úterý – pátek 8 - 17 hod.,
sobota – neděle 9 - 12 a 13 - 17 hod.

Kontakt:

581 250 531, www.prerovmuzeum.cz

Velikonoce na hradě Helfštýn

19. – 22. dubna

Zábavně naučný doprovodný program k velikonočním svátkům.

Vlastivědné muzeum v Olomouci

nám. Republiky 5, Olomouc

Otevírací doba: úterý – neděle 10 – 17 hod

Kontakt: 585 515 111, www.vmo.cz

Velikonoce v Arboretu

20. dubna od 10 do 17 hodin v Arboretu Bílá Lhota

Pletení pomlázek, prodej výrobků s velikonoční tematikou, tvořivé dílny pro děti, střílení z luku, jízda na ponících, stezka v korunách stromů, výstava zvířat s mláďaty, komentované prohlídky v 10 a ve 14 hodin. Vstupné: 50 Kč plně, 25 Kč snížené

Velikonoce v zámku Čechy pod Kosířem

19. – 22. dubna

sobota a neděle

- 10 – 15 hod v každou celou hodinu kostýmované velikonoční prohlídky
- 10 – 16 hod dílničky pro děti na zámku i v Hanácké ambasádě
- ukázky hanáckého kroje
- pletení pomlázek

pondělí

- 10-16 hod dílničky pro děti

Muzeum a galerie v Prostějově

nám. T. G. Masaryka 2, Prostějov

Otevírací doba: úterý – neděle 9.30 - 12 a 13 - 17 hod

Kontakt: 582 330 991, www.muzeum-pv.cz

Velikonoce - (ne?) křesťanské svátky

16. 4. 2019 v 17 hod přednáškový sál

Přednáška Mgr. Václava Horáka přiblíží původ a význam těchto svátků, popíše zvyky a tradice, které se s těmito svátky pojí.

Velikonoční tvořivé dílny

25. 3. - 17. 4. 2019

Velikonoce jsou největší svátky jara, se kterými se pojí tradice a zvyky. O nich, ale také o dalších zajímavostech, které k Velikonocům neodmyslitelně patří, si popovídáme v rámci velikonočních dílen, které jsme pro děti v muzeu připravili. Během programu si děti vytvoří i velikonoční dekorace, které si poté odnesou domů.

Židovské tradice a zvyky

11. 4. 2019 od 17 hodin

Přednáška Mgr. Tani Klementové o zvycích a tradicích, které k židovskému životu neodmyslitelně patří. Program bude doplněn i ukázkou předmětů náležejících k židovské tradici a velkým množstvím obrazového materiálu.

Vlastivědné muzeum v Šumperku

Muzeum Šumperk

Hlavní třída 22, Šumperk

Otevírací doba: úterý – neděle 9 – 17 hod

Kontakt: 583 214 909, www.muzeum-sumperk.cz

Velikonoce v Muzeu Šumperk

18. dubna 2019 od 9 do 16 hodin

Navštěvníci se mohou těšit na spoustu tradičních zvyků a tvoření, mimo jiné pečení perníčků, zdobení kraslic nebo pletení pomlázky. Během velikonočního tvoření bude návštěvníkům otevřena i výstava Retrogaming, kde si budou moci zahrát kultovní počítačové hry 80. a 90. let. Vstupné je 40 Kč jednotné, děti do 2 let (jednotlivě) zdarma.

Velikonoce v Památníku Adolfa Kašpara

Ve středu 17. dubna od 9 do 14 hodin

Tradiční velikonoční tvoření s bohatým programem pro děti i dospělé, pletení pomlázek nebo výroby velikonoční dekorace. Vstupné je 30 Kč jednotné, děti do 3 let (jednotlivě) zdarma.

Olomoucí proběhne jubilejní půlmaraton

V pořadí už desátým ročníkem oblíbeného běžeckého závodu ožije před prázdninami hanácká metropole. Mattoni 1/2Maraton, který se během let stal jednou z nejvýznamnějších sportovních akcí v kraji, bude zahájen 15. června na Horním náměstí. I letos se na jeho start postaví tisíce běžců.

„K účastníkům půlmaratonu mám velký obdiv. A nejen k nim – uznání si zaslouží všichni sportovci. Moje slova nestojí na vodě, ale na desítkách miliónů korun, které letos smysluplně investujeme do rozvoje sportu,“ řekl Petr Vrána, náměstek hejtmána Olomouckého kraje pro oblast sportu.

Zhruba jednadvačt kilometrů dlouhou trasu v barokních kulisách krajského města si ani letos nenechají ujít vytrvalci a hvězdy světové atletiky.

Olomoucký závod je držitelem prestižní zlaté známky IAAF.

Foto: Olomoucký kraj

„Rychlá trať, na kterou jsou běžci v Olomouci zvyklí, zůstane zachována. Celkem v letošním roce očekáváme více než deset tisíc účastníků,“ uvedl prezident organizačního výboru RunCzech Carlo Capalbo.

Součástí programu bude štafeta čtyřčlenných a dvoučlenných týmů. Rodiče s dětmi si vyzkouší tradiční dm rodinný běh, vysokoškoláci a jejich profesori zase Běh o pohár rektora UPOL. Chybět nebude ani největší moravský veletrh sportovních

potřeb a zdravého životního stylu Moravia Sport Expo.

Mattoni 1/2Maraton Olomouc je držitelem prestižní zlaté známky Mezinárodní asociace atletických federací IAAF, kterou se může pyšnit jen asi dvacítkou světových měst. (red)

Fed Cup v kraji! Prostějov uvidí baráž s Kanadou

Do Olomouckého kraje zavítá velká událost českého i světového tenisu, jaká tu dlouho nebyla. Na hlavním antukovém dvorci v Prostějově se uskuteční baráž o účast ve světové skupině Fed Cupu. České reprezentantky se střetnou s Kanadankami. Zápasy jsou na programu v sobotu 20. a v neděli 21. dubna.

Jak uvedl šéf České sportovní Miroslav Černošek, hledání místa konání barážových utkání nebylo lehké. Znamý podnikatel a expert na sportovní marketing to zdůvodnil kolizemi s hokejovou nejvyšší soutěží. „Najít dva měsíce dopředu na závěr dubna volnou krytou halu bylo s ohledem na extraligu takřka nemožné,“ uvedl. „Proto jsme se po dohodě s kapitánem a hráčkami rozhodli pro antuku v Prostějově na centrálním kurtu se zatahovací střechou,“ dodal majitel agentury, která duely Fed Cupu organizačně zajišťuje. Českám v utkáních půjde tentokrát o záchranu.

Do hlediště kolem centrálního hřiště v prostějovském Národním tenisovém centru Morava se vejde dvanáct

stovek lidí. Vstupenky na zápasy Česko – Kanada pustili pořadatelé do prodeje začátkem dubna.

Nehrající kapitán Petr Pála nebude moci využít dvojici hvězd Petru Kvitovou a Karolínu Plíškovou. „Obě hráčky se kapitánovi Petru Pálovi dopředu osobně omluvily. Kapitán jejich rozhodnutí v nabitě sezoně a před přechodem na antukovou část respektuje. Je v kontaktu s ostatními hráčkami, které přicházejí v úvahu,“ řekl ve druhé polovině března mluvčí fedcupového týmu Karel Tejkal.

Český ženský výběr čeká baráž po prohře v prvním kole Fed Cupu, v Ostravě letos v únoru podlehl Rumunsku 2:3 na zápasy. Barážové duely okusí poprvé od roku 2008, kdy přes Izrael pronikl mezi nejlepší reprezentace.

V prestižní společnosti od té doby získal šest titulů během osmi let. Z absolutního vítězství se Pálovy svěřenkyně radovaly v letech 2011, 2012, 2014, 2015, 2016 a naposledy loni. To v listopadu v pražské O2 areně zdolaly Spojené státy Americké 3:0 na zápasy. (red)

Semifinále hokejové extraligy bylo na dosah

Bitvu se vším všudy připravili na závěr sezony svým příznivcům olomoučtí hokejisté. Ve čtvrtfinále play-off Tipsport extraligy se utkali s Plzní, s níž se o postup dál přetahovali nejdelší možnou dobu. O postupu do semifinále rozhodlo až sedmé střetnutí.

V základní části nejvyšší české hokejové soutěže obsadila Olomouc šesté místo. Na své konto zapsala 85 bodů a celkově 27 vítězství, z nichž 24 dosáhla v řádné hrací době, jednoho po prodloužení a dvou po samostatných nájezdech. Bodovala ještě sedmkrát, když čtyřikrát padla v prodloužení a ve třech případech podlehla soupeři po nájezdech.

V posledních pěti kolech základní části zaznamenali svěřenci trenérů Jana Tomajka a Zdeňka Motáka čtyři výhry a jen jednu prohru.

Západočeši šli na Hanáky z třetího místa a jako po základní části lépe postavený tým začínali sérii na svém stadionu. První duel jednoznačně ovládli, když se radovali z vysokého triumfu v poměru 8:1.

Indiáni se naopak s oslavnými rituály museli rozloučit po druhém domácím utkání. Kohouty nepoložilo dvoubankové manko utřené za dvanáct minut a těsně před koncem dokázali vyrovnat. Vítěznou trefu na 2:3 přidal v prodloužení Miroslav Holec. Čtvrtfinálová série se na Moravu stěhovala za stavu 1:1 na zápasy.

Jako na houpačce

Na domácím kluzišti se šlo opět do prodloužení, výhru na stranu Olomouckých strhl Aleš Jergl a Mora vedla sérii 2:1.

Druhý úspěch v řadě na vlastním ledě ale Hanáci nepřidali. Plzeň si nenechala vzít vedení a odjížděla s výsledkem 2:3 a vyrovnanou sérii.

Radující se hokejisté Olomouce. Plzeň ve čtvrtfinále play-off pořádně potrápili. Foto: hcskoda.cz

V pátém duelu poprvé a naposledy jeden z týmů udržel čistý štít. Západočeši umlčeli kohoutí střelce a se závěrečným stavem 2:0 získali mečbol. Konec sezony ale Olomouc doma odvrátila, když otočila stav z 0:1 na 4:1. Plecharéna bouřila, miláči olomouckých fanoušků si vynutili rozhodující sedmý zápas.

Dotahovali, ale nedotáhli

V něm plzeňští Indiáni během jedenácti minut získali tříbrankový náskok. Kohouty vrátil do hry ve 29. minutě Nahodil a na rozdíl

jediného gólu korigoval ve třetí periodě dalekonosnou strelou Švrček. Víc už však Olomoučtí nesvedli a padli 2:3. Série a celá sezona pro ně za stavu 3:4 na zápasy skončila. Plzeňským, kteří byli papírovými favority, ovšem olomoucký tým postup maximálně znepríjemnil. „Chtěl bych poděkovat všem mým hráčům, hráli výborně, čtvrtfinále si zasloužili, z takové série můžou do budoucna těžit. Získali potřebné zkušenosti. Snad budeme příští sezonu zase o krůček lepší,“ přeje si trenér HC Olomouc Zdeněk Moták. (red)

Na neznámé trati brali mladí veslaři dvě medaile

Olomoučtí veslaři se od loňského roku neobjevují na řece Moravě v Olomouci, protože zde probíhají stavební práce. Provizorní útočiště našli na grygovské šterkovně a díky pochopení jejího vedení se mohou nadále připravovat na mistrovské soutěže. Jak se jim příprava daří, prověřili už

v sobotu 6. dubna na domácím šampionátu na dlouhé dráze na Labi u Štětí.

Dráha byla pro olomoucké závodníky neznámá. Juniorům se přesto dařilo a vezou stříbro a bronz ze závodu dvojek bez kormidelnice. Za krásného teplého počasí se na louce v Liběchově shromáždilo téměř 400 lodí.

Trať zakončená ve Štětí u nové loděnice měla vysoký průtok vody a dvě táhlé zatáčky. Jako stříbrné skončily Sára Ševčíková s Lucií Truhlářovou, jejich kolegyně Tereza Michalčíková s Markétou Zbořilovou braly bronz.

Dorostenci poslali na start dvojky a skify. Petr Čížek s Michalem Grivalským si

dojeli pro čtvrté místo, když jim medaile unikla na šestikilometrové trati o 4,5 vteřiny, Šimon Mach s Vojtěchem Kolomazníkem příjemně překvapili šestou příčkou. Skifař Filip Snášel prohrál bronzovou medaili o 0,6 vteřiny, Honza Řezáč si v premiéře v kategorii dorostenců dojel pro 26. místo. (red)

Orientační běžci uspěli na Světové zimní univerziádě

Letošní největší zimní sportovní svátek, světová univerziáda, proběhl v první polovině března v sibiřském Krasnojarsku. Českou republiku reprezentovala velká skupina sportovců – vysokoškoláků. Mezi nimi poprvé v historii i orientační běžci na lyžích.

„Polovinu mužské části českého týmu tvořili závodníci z Olomouckého kraje – Petr Horvát a Ondřej Vystavěl. A oběma se mezi 56 závodníků z celého světa dařilo. Petr Horvát dosáhl vynikajícího 8. místa v závodě na krátké trati a ještě přidal 11. místo ve stíhacím závodě. Ondřej Vystavěl se také dvakrát dostal do elitní třicítky, když obsadil 29. místo ve stíhacím závodě a 30. místo na krátké trati,“ řekl člen rady Mezinárodní federace orientačního běhu Dušan Vystavěl.

Pro Petra Horváta byla univerziáda kvůli dosažení věkového limitu 25 let poslední šancí, jak ukázat, co umí, mezi akademiky. „Jsem rád, že jsem se s touto věkovou

kategorií rozloučil osobním maximem – a to 8. místem v opravdu nabitě konkurenci, když zejména Rusové, Norové a závodníci Finska byli velice dobře připraveni,“ řekl Petr Horvát.

Výsledky mladých sportovců pochválil náměstek hejtmána pro oblast školství Ladislav Hynek. „Jsem velice rád, že se zástupcům našeho kraje dařilo na tak velké soutěži. Ještě větší radost mi dělá to, že oba dva jsou i výborní studenti. Během svých středškolských studií na Gymnáziu v Zábřehu a Slovanském gymnáziu v Olomouci několikrát úspěšně reprezentovali Olomoucký kraj také v soutěžích celostátní chemické, či zeměpisné olympiády,“ uvedl náměstek Hynek.

Oba úspěšní reprezentanti přislíbili pomoc při přípravě žákovského družstva, které bude startovat na Zimní olympiádě dětí a mládeže, která se uskuteční v lednu 2020 v Karlovském kraji. (red)